
LHV Täiendav Pensionifond

Emissiooniprosept

Kehtib alates 22. märts 2010. a.

SISUKORD

I	ÜLDANDMED	3
II	EESTI PENSIONISÜSTEEM	4
	I SAMMAS EHK RIIKLIK PENSIONIKINDLUSTUS	4
	II SAMMAS EHK KOHUSTUSLIK KOGUMISPENSION	4
	III SAMMAS EHK TÄIENDAV KOGUMISPENSION	5
III	MAKSUSÜSTEEM	5
	FONDI MAKSUSTAMINE	5
	SISSEMAKSED FONDI	5
	TÄIENDAVAL KOGUMISPENSIONI VÄLJAMAKSED	5
IV	FONDI TEGEVUSE ALUSED JA EESMÄRK NING INVESTEERIMISPOLIITIKA	6
	FONDI TEGEVUSE ALUSED	6
	FONDI TEGEVUSE EESMÄRK	6
	FONDI INVESTEERIMISTEGEVUSE EESMÄRK	6
	TÜÜPINVESTORI KIRJELDUS	7
	FONDI INVESTEERIMISPOLIITIKA PÕHIPRINTSIIBID	7
	INVESTEERINGUD ERI LIIKI VARADESSE JA SPETSIALISEERUMINE	7
	KASUTATAVAD INSTRUMENDID JA TEHINGUD TULETISVÄÄRTPABERITEGA	7
	INVESTEERIMISPIIRANGUD JA RISKIDE HAJUTAMISE REEGLID	8
	EELMISTE PERIOODIDE TOOTLUS	8
V	INVESTEERIMISRISKID	8
	TURURISKID	9
	KREDIIDIRISKID	10
	OPERATSIOONIRISKID	10
	POLIITILISED JA JURIIDILISED RISKID	10
	VÕIMALIKUD HUVIDE KONFLIKTID	11
VI	FONDI OSAKUD JA TEHINGUD OSAKUTEGA	11
	OSAKUTEGA SEOTUD ÕIGUSED JA KOHUSTUSED NING ÕIGUSTE TEOSTAMISE VIIS	11
	OSAKUTE OMANDAMINE	12
	VÄLJAMAKSED FONDIST	12
	VÄLJAMAKSETE TEGEMISE KORD JA SAGEDUS	12
	OSAKUTE VAHETAMINE	13
	FONDI TULU KASUTAMISE KORD	14
	FONDI LIKVIDEERIMISE ALUSED JA KORD	14
VII	FONDI TASUD JA KULUD	14
	FONDI ARVELT KAETAVAD TASUD JA KULUD	14
	OSAKU VÄLJALASKETASU JA VÄLJALASKEHIND	15
	OSAKU TAGASIVÕTMISTASU JA TAGASIVÕTMISHIND	15
	VÄLJALASKE- JA TAGASIVÕTMISHINNA AVALDAMINE	15
VIII	FONDIVALITSEJA	15
	TEISED FONDIVALITSEJA POOLT VALITSETAVAD INVESTEERIMISFONDID	15
	FONDIVALITSEJA NÕUKOGU	16
	FONDIVALITSEJA JUHATUS	16
	FONDIVALITSEJA ÕIGUSED JA KOHUSTUSED FONDI VARA VALITSEMISEL	16
	FONDIVALITSEJA TEGEVUSTE EDASIANDMINE	17
IX	PANK	17
	PANGA ÕIGUSED JA KOHUSTUSED FONDI VARA HOIDMISEL	17
X	AVALIKUSTATAVAD ANDMED	17

I ÜLDANDMED

Käesolev dokument on LHV Täiendava Pensionifondi osakute emissiooniprosppekt (edaspidi "**Prospekt**") investeerimisfondide seaduse tähenduses. Fondi tingimused (edaspidi: „**Tingimused**“) on Prospekti lahutamatu osa. Prospekti eesmärk on anda informeeritud investeerimisotsuse tegemiseks vajalikku olulist teavet LHV Täiendava Pensionifondi, pakutavate osakute ning osakute hinda mõjutavate tegurite kohta. Prospekt on koostatud vastavalt õigusaktide sätetele. Prospekti ja õigusaktide sätete vastuolu korral kohaldatakse õigusaktides sätestatud.

Prospektis on kajastatud andmed 7. detsembri 2009. a. seisuga.

FONDI NIMETUS	LHV Täiendav Pensionifond (edaspidi " Fond ")
FONDI LIIK	Fond on avatud avalik täiendava kogumispensioni võimaldamiseks loodud lepinguline investeerimisfond ehk vabatahtlik pensionifond.
FONDI ASUKOHT	Tartu mnt. 2, Tallinn, 10145, Eesti Vabariik.
FONDIVALITSEJA	Fondi fondivalitseja (edaspidi " Fondivalitseja ") on AS LHV Varahaldus, registrikood 10572453, aadress Tartu mnt 2, Tallinn, 10145, Eesti Vabariik; telefon: 6 800 400, e-post: info@lhv.ee. Fondivalitsejal on Eesti Vabariigi Finantsinspektsiooni poolt 27. märtsil 2002. a. välja antud kohustusliku pensionifondi valitsemise tegevusluba nr. F-4/0006.
FONDI MOODUSTAMINE	Fondi moodustamise otsus on vastu võetud 20. veebruaril 2002. a. Fond on registreeritud Eesti Vabariigis.
FONDI OSAK	Investor investeerib Fondi ostes osakuid (edaspidi " Osak "). Osak on Eesti väärtpaberite keskregistris (edaspidi: " Register ") vastavalt Registri pidaja poolt kehtestatud korrale registreeritud nimeline mittemateriaalne väärtpaber, mis väljendab Fondi osakuomaniku (edaspidi: „ Osakuomaniku “) kaasomandi osa Fondi varast. Osak on jagatav. Osakuid emiteerib Fondivalitseja. Osakute väljalase on avalik. Osaku kohta ei väljastata omandiõigust tõendavaid materiaalseid dokumente. Osak ei anna Osakuomanikule otsustusõigust Fondi varaga tehingute tegemisel. Osaku nimiväärtus on 10 krooni ja ISIN kood EE3600010294.
HINNAARVUTUSED JA HINNAINFO	Fondi ja Osaku puhasväärtused ning Osaku väljalaske- ja tagasivõtmishinnad Eesti kroonides määratakse iga pangapäeva kohta ning avalikustatakse veebilehel www.lhv.ee hiljemalt kell 16.00 järgmisel pangapäeval. Fondi vara puhasväärtuse arutamise põhimõtted on sätestatud Tingimustes.
OSAKU VÄLJALASKETASU	Osaku ostmisel maksab Osakuomanik väljalasketasu 1% Osaku puhasväärtusest.
OSAKU TAGASIVÕTMISTASU	Osaku müümisel maksab Osakuomanik tagasivõtmistasu 1% Osaku puhasväärtusest.
FONDI VALITSEMISTASU	Fondi arvelt kaetakse valitsemistasu 1% aastas Fondi varade turuväärtusest.

KEHTIV MAKSUSÜSTEEM	Fondi suhtes kehtib Eesti Vabariigi maksusüsteem.
DEPOSITOORIUM	Fondi deponitorium (edaspidi "Pank") on Swedbank AS, registrikood 10060701, aadress Liivalaia 8, Tallinn, 15040, Eesti Vabariik, telefon 6310310, veebileht http://www.swedbank.ee .
AUDIITOR	Fondi ja Fondivalitseja audiitor on AS PricewaterhouseCoopers, registrikood 10142876, aadress Pärnu mnt 15, Tallinn 10141, Eesti Vabariik.
JÄRELEVALVE	Fondivalitseja, Fondi, Panga ja Registri pidaja tegevuse üle teostab järelevalvet Eesti Vabariigi Finantsinspeksioon, aadress Sakala 4, 15030 Tallinn, Eesti Vabariik.
MAJANDUSAASTA	Fondi majandusaasta algab 1. jaanuaril ja lõpeb 31. detsembril.
ARUANDLUS	Fondi aastaaruanne koostatakse ja avalikustatakse vastavalt nelja kuu jooksul pärast majandusaasta lõppemist ja poolaastaaruanne kahe kuu jooksul pärast poolaasta lõppemist õigusaktidega sätestatud korras.
DOKUMENDID JA OLULINE TEAVE	Oluline teave ja Fondi dokumendid on kättesaadavad Fondi asukohas ning veebilehel www.lhv.ee .

II EESTI PENSIONISÜSTEEM

Eesti pensionisüsteem rajaneb kolmel sambal.

I SAMMAS EHK RIIKLIK PENSIONIKINDLUSTUS

I samba ehk riikliku pensioni eesmärk on tagada pensionieas inimesele elementaarne sissetulek. Riikliku pensioni maksmist finantseerib riik töölkäiva elanikkonna pealt tasutavast sotsiaalmaksust. Riiklik pension jaguneb kaheks: tööpanusest sõltuvad pensionid (vanadus-, töövõimetus- ja tootjakaotuspension) ning rahvapension.

II SAMMAS EHK KOHUSTUSLIK KOGUMISPENSION

Demograafilised arengud (sh rahvastiku vananemine) teevad tulevikus riigi jaoks korraliku riikliku pensioni maksmise keerulisemaks, kuna pensionäride osakaal suureneb tööealise elanikkonna suhtes ning tööealise elanikkonna pealt saadud maksutulu tuleb jagada rohkemate pensionäride vahel. Sellised arengud tulevikus on tõstatanud vajaduse kogumispensionisüsteemi järele, mille raames saavad tulevased pensionärid koguvad ise pensionipõlveks raha sellel ajal, mil nad on veel tööeas.

II samm ehk kogumispensionisüsteemi kohustuslik samm on peamine tugi riiklikule pensionile. II sammast nimetatakse „kohustuslikuks“, kuna sellega liitumine on 1983. aastal ja hiljem sündinud inimestele kohustuslik. Makse tasumise õigus ja kohustus tekib kohustatud isiku 18-aastaseks saamisele järgneva aasta 1. jaanuaril. Kui isik, kellele on II sambaga liitumine kohustuslik, ei ole ise endale pensionifondi valinud, loositakse talle II samba fond konservatiivse strateegiaga fondide seast.

Enne 1983. aastat sündinud inimestele on II sambaga liitumine vabatahtlik (kuni 31. oktoober 2010 saavad II sambaga veel liituda 1980.-1982.aastatel sündinud isikud; varem sündinud isikud II sambaga liituda enam ei saa). Liitumisavalduse esitamise võetakse endale siduv kohustus – kohustuslikust kogumispensionist ei saa enam loobuda.

Kogumispension põhineb eelfinantseerimisel - töötav inimene kogub enda pensioni ise, makstes tavatingimustes oma brutopalgast 2% pensionifondi. Riik lisab tavatingimustes sellele töötaja palgalt arvestatava 33% sotsiaalmaksu arvelt 4%. Il samba makse, mis on võrdne 6%-ga isiku brutotöötasust, kantakse isiku pensionikontole. Laekunud summa eest lastakse isikule välja tema poolt valitud pensionifondi osakuid. Kogutud raha väärtuse muutumine sõltub väljalastud osakute väärtuse muutumisest.

Vanemahüvitist saavale II sambaga liitunud isikule eraldatakse riigieelarvest kogumispensionini 1% hüvitise summast iga sündinud lapse kohta.

Kui FIE on kogumispensioniga liitunud, arvutab Maksu- ja Tolliamet tema tuludeklaratsiooni järgi 2% makse summa ning väljastab FIE-le hiljemalt 1. septembriks maksuteate tasumisele kuuluva summa kohta. FIE on kohustatud kandma tasumisele kuuluva summa Maksu- ja Tolliameti pangakontole hiljemalt 1. oktoobriks. Maksu- ja Tolliamet arvestab sellele makse osale ettevõtlustulult arvestatava 33% sotsiaalmaksu arvelt 4% juurde. Makse tasumise periood FIE puhul on 1 kalendriaasta.

III SAMMAS EHK TÄIENDAV KOGUMISPENSION

III sammas ehk täiendav kogumispension võimaldab maksuefektiivselt teha inimesel pikaajalisi investeringuid. III samba eesmärk on võimaldada isikule harjumuspärase elustandardi säilitamine ka pensionieas.

Sissemaksed III sambasse on vabatahtlikud. Korraga võib koguda mitmesse III samba pensionifondi. Maksete suurused ja sagedus sõltuvad inimese enda soovist ja võimalustest. Riik toetab III samba kaudu pikaajalist investeerimist tagastades sinna investeeritud summadel tulumaksu (vaata maksusüsteemi kirjeldust).

III MAKSUSÜSTEEM

FONDI MAKSUSTAMINE

Eesti Vabariigi õigusaktide kohaselt ei ole Fond maksukohustuslane ning Fondi vara investeerimisest saadav tulu ei kuulu seetõttu Eesti Vabariigis maksustamisele.

SISSEMAKSED FONDI

Vastavalt tulumaksuseadusele on Eesti residentist füüsilisel isikul õigus oma maksustamisperioodi tulust maha arvata sissemaksed vabatahtlikku pensionifondi, välja arvatud juhul, kui osakuid omandatakse pensionifondi vahetamise käigus. Sissemakseid ei või maksustamisperioodi tulust maha arvata rohkem kui 15% maksumaksja sama maksustamisperioodi tulust.

TÄIENDAVAL KOGUMISPENSIONI VÄLJAMAKSED

Täiendava kogumispensionini väljamaksed maksustatakse järgmiselt:

Tulumaksuga ei maksustata:	kindlustuslepingu alusel kindlustusvõtjale perioodiliselt pärast tema 55-aastaseks saamist või pärast tema täieliku ja püsiva töövõimetuse kindlakstegemist makstavat kindlustuspensionini tingimusel, et kindlustuslepingu kohaselt tehakse vastavaid väljamakseid võrdsete või suurenevate summadena vähemalt üks kord kolme kuu jooksul kuni kindlustusvõtja surmani.
Tulumaksu määraga 10%:	1) pärast Osakuomaniku 55-aastaseks saamist, kuid mitte enne viie aasta möödumist* väljamakse tegemiseks tagasivõetavate osakute

	omandamisest**, Fondist tehtavad väljamaksed; 2) Osakuomaniku täieliku ja püsiva töövõimetuse korral (sõltumata vanusest) Fondist tehtavad väljamaksed; 3) Fondi likvideerimisel tehtavad väljamaksed.
Kehtiva tulumaksu määraga:	kõik muud Osakuomanikule või tema pärijale tehtavad väljamaksed.

* Vabatahtliku pensionifondi poolt osakuomanikule pärast osakuomaniku 55-aastaseks saamist tehtavad väljamaksed maksustatakse tulumaksu määraga 10% ka enne viie aasta möödumist väljamakse tegemiseks tagasivõetavate osakute omandamisest, kui fondi osakute esmane omandamine on toimunud enne 2004. aasta 1. maid.

** Kui vabatahtliku pensionifondi osakud on vahetatud teise vabatahtliku pensionifondi osakute vastu, arvestatakse viieaastast tähtaega vahetamisel tagasivõetud vabatahtliku pensionifondi osakute väärtpaberikontole kandmisest arvates. Kui vabatahtliku pensionifondi osakud on päritud, arvestatakse nimetatud tähtaega osakute pärija väärtpaberikontole kandmisest arvates.

Fondivalitseja peab Osakuomanikule tehtavalt väljamakselt lisaks tagasivõtmistasule kinni 2% tagasivõetavate Osakute puhasväärtusest, kui Osakute tagasivõtmisel ei ole Osakuomanik vanem kui 55 aastat või Osakute tagasivõtmisel ei ole Osakuomanik täielikult ja püsivalt töövõimetu. Kinnipeetud summa jääb Fondi.

Vabatahtliku pensionifondi vahetamisega kaasnevat osakute tagasivõtmist ei loeta väljamakseks ega maksustata.

Osakuomanikule kohalduv maksusüsteem sõltub Osakuomaniku residentsusest. **Mitteresidendist investoril** on soovitatav enda maksustamist selgitada maksunõustajate abil lähtudes enda residentsusriigi maksusüsteemist.

IV FONDI TEGEVUSE ALUSED JA EESMÄRK NING INVESTEERIMISPOLIITIKA

FONDI TEGEVUSE ALUSED

Fondi tegevuse alused ning Osakuomanike suhted Fondivalitsejaga on määratud käesoleva Prospekti, Tingimuste, Eesti Vabariigi õigusaktide ja pakkumiste suhtes kohaldatavate õigusaktidega. Prospekt ja Tingimused on koostatud kooskõlas kehtivate õigusaktide sätetega. Prospekti või Tingimuste vastuolu korral õigusaktide sätetega kohaldatakse õigusaktides sätestatud. Kui Prospekti või Tingimuste sätted on omavahel vastuolus, siis tõlgendatakse selliseid sätteid Osakuomanike parimate huvide kohaselt.

FONDI TEGEVUSE EESMÄRK

Fondi tegevuse eesmärk on täiendava sissetuleku võimaldamine Osakuomanikele pärast nende pensionile jäämist.

FONDI INVESTEERIMISTE GEVUSE EESMÄRK

Fondi investeerimistegevuse eesmärk on riskide hajutamise põhimõttel Fondi vara väärtuse pikaajaline kasvatamine, mis saavutatakse investeerides erinevatesse globaalsetesse instrumentidesse. Fondi vara investeerib Fondivalitseja. Fondivalitseja ei garanteeri Osakuomanikele Fondi tehtud investeeringu tulusust.

Enne Fondi investeerimist tuleks tutvuda investeerimisriskidega, mille kirjeldus on toodud Prospekti punktis V leheküljel 8.

TÜÜPINVESTORI KIRJELDUS

Osakute pakkumine on suunatud Eesti residendist füüsilistele isikutele, kellel on võimalik ja kes soovivad maksuefektiivselt teha pikaajalisi investeringuid täiendavasse kogumispensionisse eesmärgiga kasutada kogutud raha peale 55. aastaseks saamist.

Fondi riskitase on keskmine, kuna Fond investeerib olulise osa varadest aktsiaturgudele. Fondi investeerides peab investor olema valmis taluma aktsiaturgude võimalikest suurtest kõikumistest tulenevaid riske. Investoril peab olema keskmine riskitaluvus. Investor, kellel puudub kogemus investeerimisega, peaks konsulteerima professionaalse investeerimisinõustajaga saamaks aru riskidest, mis kaasnevad Fondi investeerimisega, samuti riski ja oodatava tootluse omavahelisest suhtest.

FONDI INVESTEERIMISPOLIITIKA PÕHIPRINTSIIBID

Fondi investeerimispoliitika põhiprintsiip on Osakuomanike kapitalipaigutuse väärtuse pikaajaline maksimaalne kasvatamine. Fondi vara investeerimisel lähtutakse Fondi tegevuse eesmärgist, Osakuomanike huvidest, headest tavadest ning õigusaktides ja Tingimustes sätestatud piirangutest. Maksimaalse kasvu tagamiseks hoitakse aktsiate ja aktsiatesse investeerivate fondide osakaalu 75% lähedal Fondi varade turuväärtusest. Juhul, kui Fondivalitseja peab mõistlikuks Osakuomanike huvides hoida aktsiate ja aktsiatesse investeerivate fondide osakaalu madalamal, võib selliste investeringute osakaal olla oluliselt alla 75%. Täpsem teave investeerimispoliitika põhiprintsiipide kohta sisaldub Tingimustes.

INVESTERINGUD ERI LIIKI VARADESSE JA SPETSIALISEERUMINE

Fondi vara täpse jagunemise erinevate varaklasside ja investeerimisobjektide vahel otsustab Fondivalitseja igapäevase juhtimise käigus, sealhulgas otsustab Fondivalitseja erinevate varade, emitentide, regioonide või majandusharude omavahelised osakaalud Fondi varas, järgides seejuures kehtivaid investeerimispiiranguid ning Fondi investeerimispoliitika põhiprintsiipe.

Pikaajalise tootluse tõstmiseks investeeritakse oluline osa Fondi varast aktsiatesse. Lühiajalise stabiilsuse tagamiseks investeeritakse osa Fondi varast võlakirjadesse, rahaturuinstrumentidesse ja fikseeritud kasvikuga instrumentidesse. Fondivalitseja ei ole Fondi vara investeerimisel spetsialiseerunud majandusharude või piirkondade järgi. Fondi investeringud võivad olla nomineeritud erinevates valuutades arvestades õigusaktidest ja Tingimustest tulenevaid piiranguid.

KASUTATAVAD INSTRUMENDID JA TEHINGUD TULETISVÄÄRTPABERITEGA

Fondi vara võib investeerida aktsiatesse, võlakirjadesse, märkimisõigustesse, investeerimisfondi aktsiatesse või osakutesse, rahaturuinstrumentidesse, kaubeldavatesse väärtpaberi hoidmistunnistustesse, hoiustesse ja tuletisväärtpaberitesse.

Fondi vara ei või investeerida kinnis- ega vallasasjadesse, kuid võib investeerida kinnisasjadesse investeerivatesse investeerimisfondidesse ja teistesse kinnisvaraga seotud väärtpaberitesse. Fondi vara ei või investeerida väärismetallidesse ning väärtpaberitesse, mis annavad õigusi väärismetallide suhtes.

Fondi arvel võib teha tehinguid tuletisväärtpaberitega ainult eesmärgiga maandada finantsriske, sh turuhinna, välisvaluuta vahetuskursi ja intressimäärade riske. Fondi tuletisväärtpaberite avatud positsioon ei või ületada Fondi vara puhasväärtust.

Tuletisväärtpaberitesse investeerimine ei tõsta Fondi riskitaset, kuna tuletisväärtpabereid kasutatakse ainult riskide maandamiseks.

Tuletisinstrumentides positsioone võttes tekib Fondile vastaspool risk, kuna on võimalus, et tuletisinstrumenti lepingu (nt valuuta forvardleping) vastaspool ei täida tehingu sõlmimisel võetud kohustusi.

INVESTEERIMISPIIRANGUD JA RISKIDE HAJUTAMISE REEGLID

Fondi vara võib investeerida aktsiatesse kuni 95% ulatuses Fondi varade turuväärtusest. Aktsiatesse tehtud investeeringuks loetakse ka investeeringuid aktsiatesse investeerivatesse investeerimisfondidesse ja indeksaktsiatesse.

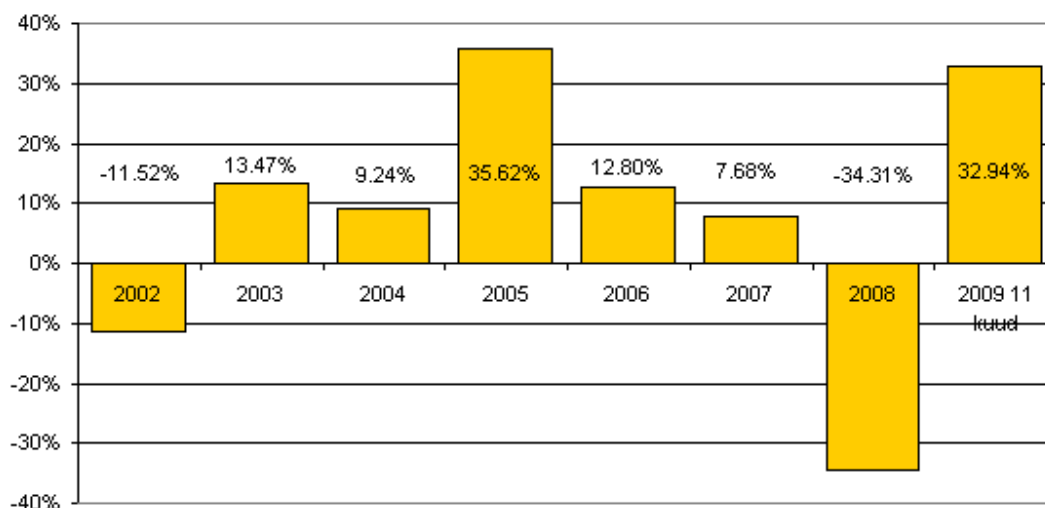
Fondivalitseja võib tagada Fondi arvel väärtpaberite väljalaset, võtta laenu, sõlmida repo- ja pöödrepo-tehinguid ja muid väärtpaberite laenamise tehinguid, võttes eelnimetatud kohustusi kokku kuni 10% ulatuses Fondi varade turuväärtusest. Ühegi Fondi arvel võetud laenu või kohustuse tähtaeg ei tohi olla pikem kui 3 kuud.

Fondi vara võib investeerida kuni 100% ulatuses teiste investeerimisfondide osakutesse või aktsiatesse, arvestades õigusaktidest tulenevate piirangutega. Ühe investeerimisfondi osakute või aktsiate väärtus ei või moodustada rohkem kui 10% Fondi varade turuväärtusest. Fondi vara võib investeerida hoiustesse tähtajaga kuni 12 kuud. Fondi vara ei või hoiustada ühes krediidiasutuses rohkem kui 10% ulatuses Fondi varade turuväärtusest (ei kohaldata Pangas Fondile avatud arvelduskontole ning ajutiselt üleöödeposiiti paigutatud raha suhtes).

Täpsem teave investeerimispiirangute ning riskide hajutamise reeglite kohta sisaldub Tingimustes.

EELMISTE PERIOODIDE TOOTLUS

LHV Täiendava Pensionifondi aastased tootlused *

* Tootlused põhinevad Eesti pensionisüsteemi ametliku infoportaali Pensionikeskus (www.pensionikeskus.ee) andmetel.

Fondi eelmiste perioodide tootlus ei tähenda lubadust ega viidet Fondi järgmiste perioodide tootluse kohta.

V INVESTEERIMISRISKID

Fondi investeerimisega kaasnevad mitmesugused riskid, mis võivad mõjutada investeeringu tootlust. Fondi investeerides peab investor arvestama sellega, et Fondi tegevus võib olla nii kasumlik kui ka kahjumlik. Investeeringut Fondi ei saa käsitleda deposiidina ning investeeringu säilimist ja kasvamist ei garanteeri rahandusasutused ega riigigorganid. Fondi ajaloolised tootlused ei garanteeri samasuguseid tulemusi tulevikus.

Fond on mõeldud pikaajaliseks investeerimiseks, mistõttu on ka Fondi poolt tehtavad investeeringud üldjuhul pikaajalised. Sellised investeeringud võivad lühemas perspektiivis olla avatud olulistele investeerimisriskidele, mis mõjutavad investori investeeringu väärtust oluliselt ühes või teises suunas.

Järgnevalt on kirjeldatud peamised investeerimisriskid:

TURURISKID

Turuhinna (hinnakõikumise) risk – väärtpaberiturgude olemuse tõttu võivad väärtpaberite hinnad nii tõusta kui ka langeda. Ebasoodne muutus väärtpaberi turuhinnas vähendab Fondi investeeringu väärtust. Selliseid ebasoodsaid muutusi võivad põhjustada majanduslikud ja sotsiaalsed muutused ning sellised muutused võivad olla tööstusharu, sektori või ettevõtte spetsiifilised.

Likviidsusrisk – väärtpaberiturgude vähese likviidsuse tõttu ei pruugi Fondil õnnestuda müüa varasid soovitud ajal soovitud hinnaga või ei pruugi õnnestuda varade müük üldse. Seda riski vähendatakse läbi Fondi investeeringute hajutamise.

Likviidsusrisk tekib ka siis, kui Fond investeerib väärtpaberitesse (nt ettevõtte võlakirjad), mis ei ole reguleeritud turul kaubeldavad.

Varade hindamise risk – kuna Fond võib investeerida kuni 10% varadest väärtpaberitesse, mis ei ole rahaturuinstrumentid ning millega ei kaubelda reguleeritud turul, on Fond avatud varade hindamise riskile juhul, kui varadel, kuhu Fond on investeerinud, ei ole usaldusväärset hinnanoteeringut.

Varade hindamise risk on oluline näiteks siis, kui Fond investeerib ettevõtete poolt emiteeritud võlakirjadesse. Sellisel juhul võib Fondivalitseja vara hindamisel kasutada hindamismudelit, mille sisendid põhinevad Fondivalitseja endapoolsetel hinnangutel. Vara hind sellisel juhul võib erineda oluliselt hinnast, millega oleks võimalik Fondil vara realiseerida ebasoodsas turusituatsioonis.

Kapitali liikumisest tulenev risk – rahvusvahelisel kapitali liikumisel ning välisinvestoritel võib olla oluline ebasoodne mõju varade turuhinnale ja likviidsusele. Näiteks võib Fondi investeeringutele olla oluline mõju, kui kapital peaks üldisemalt aktsiaturgudelt välja liikuma.

Valuutarisk – valuutakursside liikumise tõttu ebasoodsas suunas võib väheneda baasvaluutast erinevas valuutas noteeritud investeeringu väärtus baasvaluutas mõõdetuna. Seda riski vähendatakse tuletisväärtpaberite abil.

Kuigi Fondi baasvaluuta on Eesti kroon, teeb Fond globaalse investeerimisstrateegia tõttu Eesti kroonis investeeringuid piiratud mahu. Välisvaluutades tehtud investeeringutest tuleneva valuutariski võib Fond maandada, kuid ei pea seda tegema. Valuutariskide maandamisel fikseerib Fond tuletisväärtpaberite abil välisvaluuta kursi üldjuhul euro, mitte Eesti krooni suhtes. Kogu välisvaluuta (va euro) avatud netopositsioon võib moodustada kuni 50% Fondi varadest.

Intressirisk – muutused i) intressimäärades, ii) tulukõveras, iii) intressimäärade volatiilsuses ja iv) erineva riskitasemega instrumentide intressimäärade vahes võivad mõjutada investeeringu väärtust ebasoodsas suunas.

Fond investeerib olulise osa varadest võlakirjadesse, mis on avatud intressiriskile. Intressirisk on olulisem siis, kui periood võlakirja lõpptähtajani (lunastamiseni) on pikk.

Inflatsioonirisk – inflatsiooni ning hinnatõusu tõttu võib investeeringu reaalne väärtus väheneda.

Risk, mis on seotud varade või turgude kontsentreerumisega – Fondi tootlus võib olla mõjutatud ühest konkreetset regioonist või varaklassi puudutavast sündmusest või asjaolust. Kuna Fond investeerib olulise osa varades aktsiatesse, võib Fondi tootlus olla ulatuslikult mõjutatud ühest konkreetsest aktsiaturge mõjutavast sündmusest või asjaolust.

KREDIIDIRISKID

Emitendirisk – väärtpaberi, kuhu Fond on investeerinud, emitent ei pruugi täita oma kohustusi vastavalt väärtpaberi tingimustele. Selle riski vähendamiseks jälgitakse ja analüüsitakse emitentide usaldusväärsust pidevalt.

Emitendirisk on kõrgem võlakirjadesse investeerimisel, kuna võlakirjade emiteerimisega võtab emitent võlausaldajate ees ajaliselt ja summadelt määratletud rahalisi kohustusi (nt intresside ja põhiosa maksmine). Emitendirisk on kõrgem selliste investeeringute puhul, kus väärtpaberi emiteerinud ettevõtte puudub investeerimisjärgu krediidireiting.

Arveldusrisk – tehingust tulenevad kanded ei pruugi toimuda õigel ajal või õiges koguses juhul, kui tehingu vastaspool ei ole suuteline täitma endale võetud kohustusi (nt teha raha- või väärtpaberiülekanne). Selle riski vähendamiseks kaubeldakse organiseeritud turgudel, mis toimivad põhimõttel „tehing makse vastu”.

Tehingu vastaspoole risk ja risk, mis tuleneb tuletisinstrumentide lepingutest – tehingu vastaspool ei pruugi olla suuteline täitma tehingu sõlmimisel endale võetud kohustusi. Seda riski vähendatakse eelistades tehingute sõlmimisel madala riskitasemega krediidasutusi ja vastavale alale spetsialiseerunud usaldusväärseid tehingupartnereid.

Tehingu vastaspoole risk puudutab eeskätt reguleeritud turu väliselt tehtavaid tehinguid (nt tuletisinstrumentid valuutariski maandamiseks).

Fond kasutab valuutaforvarde peamiselt EUR/USD valuutariski maandamiseks, kusjuures selleks otstarbeks kasutatav tuletisinstrument on kindla lõpptähtajaga ning Fondil võib olla kohustus seada tagatis enda kohustuste tagamiseks vastaspoole ees.

OPERATSIOONIRISKID

Äririsk – väärtpaberi, kuhu Fond on investeerinud, emitendi majandustulemused võivad sõltuda majandusüklitest ning juhtkonna professionaalsuse tasemest. Viimati mainitu võib mõjutada väärtpaberi hinda. Selle riski vähendamiseks jälgitakse ja analüüsitakse pidevalt väärtpaberite emitentide tegevust.

Kontohalduri risk ja depoorisk – Fond võib vastu võtta kaotusi kontohalduri või depositeeriumi tegevusetuse või pahatahtlike tegevuste tõttu. Kaotused võivad tekkida Fondi varade hoidmisega või hoidmise korraldamisega tegeleva isiku pankroti, maksejõuetuse, kuritahtliku hooletuse või tahtliku ebaseadusliku tegevuse tõttu.

POLIITILISED JA JURIIDILISED RISKID

Poliitiline risk – ebasoodsad arengud või sündmused (näiteks sõda, rahutused, varade natsionaliseerimine, majanduspoliitika või õiguskeskkonna muutumine) võivad aset leida riikides, kuhu Fond investeerib oma varasid. Ebasoodsad muutused poliitilises keskkonnas võivad vähendada Fondi investeeringute väärtust märkimisväärselt või siis sellised investeeringud võivad muutuda väärtusetuks. Seda riski vähendatakse läbi Fondi investeeringute hajutamise erinevate riikide vahel, kuid siiski on Fondi varadest suur osa investeeritud arengumaadesse, mis on ajalooliselt rohkem olnud avatud poliitilistele riskidele.

Õigussüsteemi risk ja maksurisk – Fondi tegutsemist ja Fondi investeerimist puudutavad õigusaktid võivad muutuda, mh võib muutuda tulumaksuseadus nii täiendava kogumispensionini sissemaksete kui ka väljamaksete osas.

Lisaks tavapärastele investeerimisriskidele tuleb investoril arvestada võimalusega, et aset leivad muud sündmused, mis mõjutavad investori investeeringut Fondi. Näiteks on Fondivalitsejal õigus investeerimisfondide seaduses ette nähtud juhtudel ja tingimustel peatada Osakute tagasivõtmine, Fond võidakse reorganiseerida, ühendada teise fondiga või likvideerida. Fondivalitsejal on õigus

muuta Fondi Tingimusi või Fondilt ning Osakuomanikult võetavate tasude määrasid arvestades Tingimustes sätestatud piirmäärdega. Sellised sündmused võivad toimuda etteteatamiseta, välja arvatud Fondi Tingimuste muutmine, mispuhul Tingimuste muudatused jõustuvad 1 kuu möödumisel vastava teate avaldamisest, kui teates ei sätestata hilisemat kuupäeva.

Fondil on piiratud võimalused enda kaitsmiseks enamike ülalmainitud riskide vastu ning ei ole kindlust selliste võimaluste tekke suhtes ka tulevikus. Fondi tootlus ei ole garanteeritud Fondivalitseja poolt ning Fondi investeringute väärtus võib aja jooksul nii kasvada kui kahaneda.

Eelmainitud riskide kirjeldus pole täielik Fondi investeerimisega seotud riskide kirjeldus. Investeerimisotsuse tegemisel peab investor läbi lugema terve Prospekti ning tuginema oma enda hinnangule investeerimisega seotud riskidest ja võimalustest.

VÕIMALIKUD HUVIDE KONFLIKTID

Fondivalitseja üritab vältida olukordasid, kus Osakuomanike ja Fondivalitseja huvidel vahel tekib konflikt. Siiski võib tekkida olukordasid, kus Fondivalitseja saab otseselt või kaudselt kasu Fondi poolt tehtud investeringutest, nt kui Fond investeerib mõnda teise Fondivalitseja poolt valitsetavasse fondi. Sellisel juhul tagastab fond, kuhu investeeriti, Fondile osa haldustasust (ja edukustasust) vastavalt finantssektori heale tavale ja kujunenud praktikale. Juhul, kui Fond investeerib mõne muu fondivalitseja poolt valitsetavasse fondi ning Fondivalitsejale tagastatakse selle investeringu pealt osa tasudest, kannab Fondivalitseja tagasi saadud tasud edasi Fondi.

Huvidel konflikt võib tekkida tulenevalt sellest, et Fondivalitseja on edasi andnud osa Fondi juhtimisega seotud tegevusi ettevõttele, mis kuulub samasse konsolideerimisgruppi (nt Fondi vara puhasväärtuse kindlaksmääramine). Vaata Prospekti osa: „Fondivalitseja tegevuse edasiandmine“ lk 17.

Fondivalitseja lähtub huvidel konfliktisituatsioonide korral esmajoones Fondi ja Osakuomanike huvidest.

VI FONDI OSAKUD JA TEHINGUD OSAKUTEGA

OSAKUTEGA SEOTUD ÕIGUSED JA KOHUSTUSED NING ÕIGUSTE TEOSTAMISE VIIS

Osakust tulenevad õigused ja kohustused tekivad Osakuomanikule Osaku väljalaskmisel ja lõpevad Osaku tagasivõtmisel. Osak ei anna Osakuomanikule otsustusõigust Fondi varaga tehingute tegemisel. Osakuomanikud ei kutsu kokku ega pea üldkoosolekuid. Osakuomanik ei või nõuda osakuomanike ühisuse lõpetamist.

Osakuomanikul on kõik õigusaktidest ja Tingimustest tulenevad õigused, s.h, kuid mitte ainult, õigus:

1. nõuda Fondivalitsejalt Osakute tagasivõtmist ja saada väljamakseid Tingimustes sätestatud korras;
2. parandada Osakuid;
3. vahetada Osakuid teise vabatahtliku pensionifondi osakute vastu;
4. sõlmida tagasivõetud Osakute kogusumma eest täiendava kogumispensioni kindlustusleping;
5. tutvuda Fondi asukohas Tingimuste ja Prospektiga ning saada Fondivalitseja kulul neist ärakiri;
6. tutvuda Fondi asukohas Fondi viimase aasta- või poolaastaruandega ja Fondivalitseja juhatuse liikmete nimekirjaga ning saada nimetatud dokumentidest Fondivalitseja kulul ärakiri;
7. nõuda Fondivalitsejalt Fondivalitseja poolt Osakuomanikule oma kohustuste rikkumisega tekitatud kahju hüvitamist;
8. nõuda Fondivalitsejalt informatsiooni Fondi investeringutest;
9. saada Osakute arvuga võrdelise osa Fondi tulust;
10. saada Osakute arvuga võrdelise osa Fondi likvideerimisel järelejäänud varast;
11. omada proportsionaalset osa Fondi varast vastavalt oma osaluse suurusele;

12. nõuda Registri pidajalt või Registri kontohaldurilt tõendit või väljavõtet Registrist temale kuuluvate Osakute kohta.

Osakud annavad Osakuomanikele võrdsetel asjaoludel võrdsed õigused. Osakutega seotud õigused hakkavad kehtima Osakute registreerimisel Osakuomaniku nimele. Osakute omamist tõendab vastav kanne Registris.

Osakuomanik on kohustatud Osakutest tulenevaid õigusi teostama heauskselt ning kooskõlas õigusaktide ning Tingimuste sätetega. Osakuomanike õiguste teostamise eesmärgiks ei tohi olla kahju tekitamine teistele Osakuomanikele, Fondivalitsejale, Registri pidajale, Pangale või kolmandale isikule.

OSAKUTE OMANDAMINE

Osakuid võib omandada igal pangapäeval. Maksekorralduse esitamisega sissemakse teostamiseks nõustub Osaku omandaja Tingimustega ja kohustub neid täitma. Osakute väljalaset korraldab Registri pidaja. Osakud loetakse väljalastuks Osakuomaniku nimel registreerimise hetkest. Osakud lastakse välja väljalaskehinnaga, mis määratakse kindlaks vastavalt Prospekti punktis VII sätestatud korrale. Korraga omandatavate Osakute minimaalne väljalaskesumma on 100 krooni.

Osakute omandamine on võimalik maksekorralduse esitamisega omandaja kontohaldurile, milles märgitakse vähemalt:

1. Maksja:	Osakuomaniku ees- ja perekonnanimi;
2. Viitenumber:	Osakuomaniku EVK väärtpaberikonto number;
3. Saaja:	EVK;
4. Saaja konto:	30100102959 (EVK konto Eesti Pangas);
5. Maksekorralduse kuupäev;	
6. Selgitus:	Osakuomaniku isikukood.

Maksekorralduse alusel EVK kontole ülekantud rahasumma eest väljastatakse nimetatud rahasumma laekumisele järgneval pangapäeval Osakuomanikule väljalastavad Osakud, mille arv saadakse selliselt, et rahasumma jagatakse Osakute väljalaskehinnaga.

VÄLJAMAKSED FONDIST

Osakute tagasivõtmisel tehakse Osakuomanikule väljamakseid. Osakuomanikul on õigus väljamaksetele Fondist, kui tagasivõetavate Osakute omandamisest Osakuomaniku poolt on möödunud vähemalt kaks aastat. Osakuomanikul on õigus väljamaksetele, kui ta on vanem kui 55 aastat või kui ta on täielikult ja püsivalt töövõimetu, arvestades eelmises lauses sätestatud piirangut.

Fondivalitseja peab Osakuomanikule tehtavalt väljamakselt lisaks tagasivõtmistasule kinni 2% tagasivõetavate Osakute puhasväärtusest, kui Osakute tagasivõtmisel ei ole Osakuomanik vähemalt 55 aastane või Osakute tagasivõtmisel ei ole Osakuomanik täielikult ja püsivalt töövõimetu. Kinnipeetud summa jääb Fondi.

Fondivalitsejal on õigus peatada Osakute tagasivõtmine õigusaktides sätestatud tingimustel.

VÄLJAMAKSETE TEGEMISE KORD JA SAGEDUS

Osakuid võetakse tagasi igal pangapäeval. Osakute tagasivõtmiseks esitab Osakuomanik kontohalduri vahendusel kontohalduri poolt ettenähtud vormis Fondivalitsejale avalduse Osakute tagasivõtmiseks, milles märgitakse õigusaktides ettenähtud andmed.

Osakute tagasivõtmiskuupäevaks ehk tehingu väärtuspäevaks on Osakute tagasivõtmise avalduse laekumise päevale järgnev kolmas pangapäev. Osakute tagasivõtmise avaldus loetakse laekunuks, kui kontohaldur on avalduse Registri pidajale edastanud. Osakud võetakse tagasi tagasivõtmishinnaga, mis määratakse kindlaks vastavalt Prospekti punktis VII sätestatud korrale. Väljamaksete tegemisel toimub Osakute tagasivõtmine nende omandamise ajalises järjekorras.

Osak loetakse tagasivõetuks ja kõik Osakust tulenevad õigused lõppenuks Osakuomaniku väärtpaberikontol Osaku tühistamise hetkest.

Fondivalitsejal on õigus investeerimisfondide seaduses ette nähtud juhtudel ja tingimustel peatada Osakute tagasivõtmine.

Osakute tagasivõtmise korra erisused kogumispensioni kindlustuslepingu sõlmimisel

Vabatahtliku kogumispensioni saamiseks võib õigustatud isik nõuda väljamaksete tegemist vabatahtlikust pensionifondist või sõlmida kogumispensioni saamiseks enda poolt valitud kindlustusandjaga kindlustuslepingu. Osakute tagasivõtmiseks täiendava kogumispensioni kindlustuslepingu sõlmimiseks esitab Osakuomanik Fondivalitsejale kontohalduri kaudu kontohalduri poolt ettenähtud vormis avalduse, milles märgitakse õigusaktides ettenähtud andmed.

Pank korraldab Osakute tagasivõtmise ja täiendava kogumispensioni kindlustuslepingus ettenähtud kindlustusmakse ülekandmise Osakuomaniku poolt avaldatud kindlustusandja arvelduskontole avalduse laekumisele järgneval kolmandal pangapäeval. Osakute tagasivõtmisel täiendava kogumispensioni kindlustuslepingu sõlmimiseks Osakuomanikule väljamakseid ei tehta.

Väljamaksete tegemise kord Osakute pärimisel

Osakud on päritavad. Pärijate puudumisel Osakud tühistatakse ning vara jääb Fondi. Vabatahtliku pensionifondi osakuomaniku surma korral on pärijal õigus nõuda kõigi päritud osakute või nendest osa kandmist pärija väärtpaberikontole või osakute tagasivõtmist. Osakute tagasivõtmiseks esitab pärija kontohalduri vahendusel Fondivalitsejale avalduse ja pärimistunnistuse. Juriidilisest isikust pärijal on õigus iga tema poolt päritud osaku kohta nõuda rahalise väljamakse tegemist nõude esitamise päeva tagasivõtmishinna ulatuses. Juriidilisest isikust pärija kaotab rahalise väljamakse tegemise nõudeõiguse, kui ta ei nõua päritud pensionifondi osakute tagasivõtmist ühe aasta jooksul, arvates pärandvara avanemisele järgnevast päevast. Tähtaja jooksul väljanõudmata raha jääb pensionifondi ja vastavad Osakud tühistatakse.

Väljamakse saamiseks või Osakute ülekandmiseks esitab Osakuomanik kontohalduri vahendusel kontohalduri poolt ettenähtud vormis Fondivalitsejale avalduse, milles märgitakse õigusaktides ettenähtud andmed. Kui vabatahtliku pensionifondi Osakuomanikul puuduvad pärijad, tühistatakse talle kuulunud Osakud ja pärimisseaduse § 18 ei kohaldata. Tühistatud Osakutest tulenevad õigused ja kohustused loetakse lõppenuks ning Osakutele vastav raha jääb pensionifondi.

OSAKUTE VAHETAMINE

Osakuomanikul on õigus vahetada Osakud teise vabatahtliku pensionifondi osakute vastu. Osakute vahetamine ei ole lubatud, kui ühe või mõlema vahetamisega seotud pensionifondi osakute tagasivõtmine või väljalaskmine on õigusaktide alusel keelatud.

Korruga vahetatakse vähemalt 1000 (tuhat) Osakut. Kui Osakud on omandatud vahetamise teel, on minimaalne tähtaeg, mille möödumisel osakute vahetamisest võib Osakuomanik nõuda järjekordset Osakute vahetamist, kaks aastat. Pensionifondi vahetamisel Osakuomanikule väljamakseid ei tehta. Osakute vahetamisel makstakse Osakuomaniku arvel sätestatud tagasivõtmis- ja väljalasketasu. Osakute vahetamisel arvutatakse Osaku hind punktis VII sätestatud korras. Osakute vahetamisel on väljalasketasu ja tagasivõtmistasu 0% Osaku puhaskäätusest, kui Osakuid vahetatakse Fondivalitseja poolt valitsetava teise vabatahtliku pensionifondi osakute vastu.

Osakute vahetamise kord

Osakute vahetamise korraldab Pank. Avaldust Osakute vahetamiseks saab esitada igal pangapäeval. Osakute vahetamiseks esitab Osakuomanik oma kontohalduri vahendusel kontohalduri poolt ettenähtud vormis Fondivalitsejale avalduse, milles märgitakse õigusaktides ettenähtud andmed.

Osakute vahetamise päevaks on avalduse laekumise päevale järgneva kuu 5. kuupäev või kui 5. kuupäev ei ole pangapäev, siis sellele päevale järgnev esimene pangapäev.

Osakute vahetamise päevale järgneval pangapäeval toimub Osakute tagasivõtmine ja teise pensionifondi osakute väljalase osakute vahetamise päeva tagasivõtmis- ja väljalaskehinnaga. Vahetamise tulemusel omandab Osakuomanik Osakute tagasivõtmishinna ulatuses maksimaalse hulga teise pensionifondi osakuid.

FONDI TULU KASUTAMISE KORD

Fondi tulu ei jaotata Osakuomanikele välja, vaid reinvesteeritakse. Osakuomaniku tulu Fondi investeringutelt kajastub Osaku puhasväärtuse muutuses. Osakuomanik võib oma osa Fondi tulust realiseerida ainult Osaku tagasivõtmisel. Fondi tulu investeeritakse Osakuomanike parimate huvide kohaselt vastavalt õigusaktide ja Tingimuste sätetele.

FONDI LIKVIDEERIMISE ALUSED JA KORD

Fondide likvideerimine toimub investeerimisfondide seaduses sätestatud juhtudel ja korras.

Fondi likvideerimise otsustab Fondivalitseja nõukogu. Kui Fondi valitsemine on läinud üle Pangale, otsustab Fondi likvideerimise Pank. Fondi ei likvideerita, kui Fondi valitsemist on võimalik üle anda.

Fondi likvideerimiseks taotleb Fondivalitseja Finantsinspeksioonilt sellekohase loa. Finantsinspeksioonilt Fondi likvideerimise loa saamise järel teatab Fondivalitseja Fondi likvideerimisest viivitamatult üleriigilise levikuga ajalehes ja veebilehel www.lhv.ee, märkides teatises õigusaktides nõutavad andmed, sealhulgas tähtaja, mille jooksul Fondi võlausaldajad peavad esitama oma nõuded Fondi vastu.

Likvideerimisteate avaldamisele järgnevast päevast alates peatatakse Fondi Osakute väljalase ja tagasivõtmine.

Fondi likvideerimisel võõrandab Fondivalitseja niipea kui võimalik Fondi varad ja kooskõlas osakuomanike huvidega nõuab sisse Fondi võlad ja rahuldab Fondi võlausaldajate nõuded. Fondi arvel kaetavad likvideerimiskulud ei või ületada 2% Fondi varade puhasväärtusest Fondi likvideerimisotsuse kinnitamise päeval.

Fondivalitseja jaotab pärast likvideerimist järelejäänud varad Osakuomanike vahel vastavalt Osakuomaniku omanduses olevate Osakute arvule ja puhasväärtusele. Fondivalitseja avaldab varade jaotamist käsitleva teatise vähemalt ühes üleriigilise levikuga ajalehes ja veebilehel www.lhv.ee.

VII FONDI TASUD JA KULUD

FONDI ARVELT KAETAVAD TASUD JA KULUD

1. Valitsemistasu Fondivalitsejale on 1% Fondi varade turuväärtusest. Valitsemistasu arvestatakse Fondi varade turuväärtusest maha igapäevaselt ning makstakse välja hiljemalt aruandekuule järgneva kuu viiendal pangapäeval.
2. Depootasu Pangale depooteenuste osutamise eest. Depootasu arvestatakse Fondi varade turuväärtusest maha igapäevaselt ning makstakse välja hiljemalt aruandekuule järgneva kuu viimasel pangapäeval. Depootasu aastane määr koos käibemaksuga on 0,1652% Fondi varade turuväärtusest, kuid mitte vähem kui 3000 krooni kuus.
3. Tehingukulud – Fondi arvel tehtavate tehingutega vahetult seotud ülekandekulud ja teenustasud.
4. Laenukulud – Fondivalitseja poolt Fondi arvel laenu võtmisega seotud kulud.

Kalendriaasta jooksul Fondi arvelt makstavad tasud ja kulutused kokku ei või ületada 3% Fondi varade aasta keskmisest turuväärtusest. Kõik muud valitsemisega seotud tasud, sealhulgas juurdemakse Pangale kui depootasu suurus on alla 3000 krooni, ja kulud kaetakse Fondivalitseja arvel.

OSAKU VÄLJALASKETASU JA VÄLJALASKEHIND

Osak lastakse välja väljalaskehinnaga. Osaku väljalaskehind on Osaku puhasväärtus, millele võib olla lisatud Osaku väljalasketasu. Osaku väljalasketasu kuulub Fondivalitsejale tasumisele Osaku omandanud Osakuomaniku arvelt. Osaku väljalasketasu on 1% Osaku puhasväärtusest. Osakud lastakse välja ostukorralduse laekumise päevale järgneval pangapäeval kinnitatud Osaku väljalaskehinnaga.

OSAKU TAGASIVÕTMISTASU JA TAGASIVÕTMISHIND

Osak võetakse tagasi tagasivõtmishinnaga. Osaku tagasivõtmishind on Osaku puhasväärtus, millest võib olla maha arvestatud Osaku tagasivõtmistasu. Osaku tagasivõtmistasu kuulub Fondivalitsejale tasumisele Osaku tagastanud Osakuomaniku arvelt. Osaku tagasivõtmistasu on 1% Osaku puhasväärtusest. Osakud võetakse tagasi Osakute tagasivõtmise avalduse laekumise päevale järgneval pangapäeval kinnitatud Osaku tagasivõtmishinnaga.

Osakute vahetamisel on väljalasketasu ja tagasivõtmistasu 0% Osaku puhasväärtusest, kui Osakuid vahetatakse Fondivalitseja poolt valitsetava teise fondi osakute vastu.

Osakuomaniku kanda võivad jääda ka kõik muud võimalikud tehingu- ja teenustasud, mida maaklerid või muud tehingu vahendajad võivad nõuda Osakute omandamisel või võõrandamisel.

VÄLJALASKE- JA TAGASIVÕTMISHINNA AVALDAMINE

Väljalaske- ja tagasivõtmishind Eesti kroonides määratakse igal pangapäeval eelmise pangapäeva andmete alusel ja kinnitatakse ning avalikustatakse hiljemalt kell 16.00. Väljalaske- ja tagasivõtmishind avaldatakse igal pangapäeval vähemalt ühes üleriigilise levikuga ajalehes ja Fondivalitseja veebilehel www.lhv.ee.

VIII FONDIVALITSEJA

Fondi valitseb Osakuomanike huvides AS LHV Varahaldus, aktsiakapital 63 miljonit krooni, registrikood 10572453, aadress Tartu mnt 2, 10145 Tallinn, Eesti, asutatud Eest Vabariigi seaduste alusel 9. augustil 1999. a.

Fondivalitseja allub Eesti Finantsinspektsiooni järelevalvele. Fondivalitsejale on väljastatud 27. märtsil 2002. a. tegevusluba number F-4/0006.

TEISED FONDIVALITSEJA POOLT VALITSETAVAD INVESTEERIMISFONDID

Lisaks Fondile valitseb Fondivalitseja järgmisi avatud avalikke lepingulisi investeerimisfonde:

1. LHV Pensionifond XL, mis on progressiivse strateegiaga kohustuslik pensionifond (aktsiate osakaal kuni 50%);
2. LHV Pensionifond L, mis on progressiivse strateegiaga kohustuslik pensionifond (aktsiate osakaal kuni 50%);
3. LHV Pensionifond M, mis on tasakaalustatud strateegiaga kohustuslik pensionifond (aktsiate osakaal kuni 25%);
4. LHV Pensionifond S, mis on konservatiivse strateegiaga kohustuslik pensionifond (aktsiatesse ei investeerita);
5. LHV Pensionifond XS, mis on konservatiivse strateegiaga kohustuslik pensionifond (aktsiatesse ei investeerita);
6. LHV Tõusva Euroopa Alfa Fond, mis on aktsiatesse investeeriv eurofond;
7. LHV Maailma Aktsiad Fond, mis on aktsiatesse investeeriv eurofond;
8. LHV Pärsia Lahe Fond, mis on aktsiatesse investeeriv eurofond.

FONDIVALITSEJA NÕUKOGU

Fondivalitseja nõukogu liikmed on Andres Viisemann, kes on ühtlasi Fondi fondijuht, Rain Lõhmus, Erki Kilu ja Charles Smith.

Nõukogu esimees **Andres Viisemann** on LHV pensionifondide fondijuht ning AS-i LHV Pank nõukogu liige ja asutaja 1999. a. kevadel. Aastatel 1991-1997 töötas Andres Hansapanga finantsturgude osakonna juhatajana ning 1998-1999 Hansapanga finantsriskide osakonna juhatajana. Andres on lõpetanud Tartu Ülikooli rahanduse erialal 1992. a. ja kaitsnud MBA kraadi INSEADis 1998. a.

Rain Lõhmus on AS-i LHV Pank nõukogu esimees ja asutaja 1999. a. kevadel. Aastatel 1991-1999 töötas Rain Hansapanga juhatuse aseesimehena, olles Hansabank Marketsi direktor. Rain oli Hansapanga üks asutajatest ning suurematest aktsionäridest. Rain on lõpetanud Tallinna Tehnikaülikooli majandusteaduskonna 1988. a. ja *Harvard Business School*'i General Manager Program'i 1999. a.

Erki Kilu on AS-i LHV Pank juhatuse esimees. Enne LHV-ga liitumist oli Erki Seesam Elukindlustuse AS (praegu Compensa Life Vienna Insurance Group SE) juhatuse esimees. Erki töötas elukindlustusseltsis alates 1996. aastast, varasemalt arendusjuhi, toote- ja riskijuhi ning projektjuhina. Erki on lõpetanud Eesti Kõrgema Kommertsikooli rahvusvahelise ärijuhtimise eriala ja kaitsnud Tartu Ülikoolis ärijuhtimise magistri kutsekraadi.

Charles Smith töötab Euroopa Rekonstruktsiooni- ja Arengupangas (EBRD) alates 2007. aasta sügisest. Charles omab üle 10 aastast kogemust investeerimispangandusest, olles töötanud mitme rahvusvahelise panga juures. Charles hoiab Stockholm School of Economics (Rootsi) ja Cologne Ülikooli (Saksamaa) magistrikraade.

FONDIVALITSEJA JUHATUS

Fondivalitseja juhatuses on kaks liiget – Mihkel Oja ja Kerli Lõhmus.

Juhatuses esimees **Mihkel Oja** on Fondivalitseja tegevjuht 2007. aasta algusest. Aastatel 2003 kuni 2006 töötas Mihkel GILD Bankers'is (kuni 2006. a. oktoobrini tuntud kui LHV Financial Advisory Services), kus ta tegeles *hedge* fondide GILD Arbitrage ja GILD Global Opportunity ning kinnisvarafondi Eastern Europe Real Estate Investment Trust juhtimisega. Mihkel on lõpetanud Stockholmi Kõrgema Majanduskooli Riias spetsialiseerudes finantsile.

Kerli Lõhmus on AS-i LHV Pank finantsjuht ja juhatuse liige. Kerli täidab AS-i LHV Varahaldus juhatuse liikme kohustusi alates 2008. a. augustist. Kerli on lõpetanud Tallinna Tehnikaülikooli aastal 2000.

FONDIVALITSEJA ÕIGUSED JA KOHUSTUSED FONDI VARA VALITSEMISEL

Fondivalitsejal on piisavat asjakohast infot vara kohta, mida ta Fondi arvel kavatseb omandada või on omandanud, ning on hankinud piisavat teavet vastaspoolte kohta, kellega Fondi arvel tehinguid tehakse. Fondivalitsejal on õigus Fondi vara käsutada ja vallata ning muud sellest tulenevad õigused. Fondivalitseja teeb Fondi valitsemisel tehinguid oma nimel ja Fondi arvel. Fondivalitseja valitseb Fondi vara lahus omaenda varast ja teiste Fondivalitseja poolt valitsetavate investeerimisfondide varast ja varakogumitest. Fondi varade hoidmiseks sõlmib Fondivalitseja lepingu Pangaga. Fondivalitseja peab tegutsema Osakuomanike parimates huvides Fondi eesmärgi täitmiseks ning tema tegevus peab vastama õigusaktidele, Fondivalitseja põhikirjale ja Tingimustele.

FONDIVALITSEJA TEGEVUSTE EDASIANDMINE

Fondivalitsejal on õigus anda kolmandatele isikutele edasi järgmisi tegevusi:

1. vajaduse korral omandiõigust tõendavate dokumentide väljastamine Osakuomanikule;
2. Osakuomanikele vajaliku teabe edastamine ning muu klienditeenindus;
3. Fondi vara arvestuse pidamine ning raamatupidamise korraldamine;
4. Fondi vara puhasväärtuse määramine;
5. Fondivalitseja ja Fondi tegevuse seadusele ja muudele õigusaktidele vastavuse jälgimine, sealhulgas asjakohase sisekontrollisüsteemi rakendamine;
6. Osakute väljalaske ja tagasivõtmise korraldamine.

Tegevuste edasi andmine kolmandatele isikutele ei vabasta Fondivalitsejat Fondi valitsemisega seotud vastutusest.

Fondivalitseja on andnud eelnimetatud punktides 1 kuni 5 nimetatud tegevused edasi AS-ile LHV Pank, registrikood 10539549, aadress Tartu mnt. 2, Tallinn 10145. AS-i LHV Pank üle teostab järelevalvet Finantsinspeksioon.

Osakute väljalaset ning tagasivõtmist korraldab Registri pidaja koostöös Panga ning Fondivalitsejaga.

IX PANK

Fondi Pank, milleks on Swedbank AS, on 7. jaanuaril 1992. a. Eesti Vabariigi seaduste alusel ja kohaselt asutatud äriühing registrikoodiga 10060701, aadressiga Liivalaia 8, Tallinn, 15040, Eesti Vabariik. Pangal on tähtajatu krediitiasutuse tegevuslitsents EP-13PO, mille on 26. jaanuaril 1993. a. väljastanud Eesti Panga nõukogu. Panga peamiseks ja püsivaks tegevuseks on avalikkuselt rahaliste hoiuste ja muude tagasimakstavate vahendite kaasamine ning oma arvel ja nimel laenude andmine või muu finantseerimine. Panga üle teostab järelevalvet Finantsinspeksioon.

PANGA ÕIGUSED JA KOHUSTUSED FONDI VARA HOIDMISEL

Pank hoiab Fondi raha, väärtpabereid ja muud vara, teostab Fondi varaga arveldusi ja tehinguid ning peab selle kohta arvestust ning täidab teisi õigusaktides ja Fondivalitsejaga sõlmitud depoolepingus sätestatud kohustusi. Pangal on õigus vastavalt depoolepingus ettenähtud korrale sõlmida Fondi vara hoidmiseks, sellega arvelduste tegemiseks ja muude depositooriumi ülesannete edasiandmiseks lepinguid kolmandate isikutega. Pank valib kolmanda isiku vajaliku hoolsusega, et tagada kolmanda isiku usaldusväärsus. Enne ülesannete edasiandmist ja ka edaspidi on Pank kohustatud kontrollima, kas kolmanda isiku organisatsioonilise ja tehnilise korralduse tase ning tema finantsolukord on piisavad tagamaks lepingus sätestatud kohustuste täitmist. Fondi väärtpaberite hoidmisel kolmandate isikute juures vastutab Pank investeerimisfondide seadusest tulenevalt Fondile või Osakuomanikele tekitatud otsese varalise kahju eest, kui Fondi vara või väärtpabereid hoidvate kolmandate isikute valikul ei ole Pank rakendanud vajalikku hoolsust ning täitnud kolmandate isikute üle järelevalve teostamise kohustust.

Pank vastutab oma kohustuste rikkumise tagajärjel Fondile, Osakuomanikele või Fondivalitsejale tekitatud otsese varalise kahju eest.

X AVALIKUSTATAVAD ANDMED

Fondi puudutav teave, s.h Osakute puhasväärtust oluliselt mõjutavad asjaolud, avaldatakse vähemalt ühes üleriigilise leviga ajalehes ja Fondivalitseja veebilehel www.lhv.ee ning tehakse kättesaadavaks Fondivalitseja asukohas.

Fondivalitseja avaldab portfelli koosseisu, tootluste dünaamika ning muude oluliste detailide kohta pidevalt teavet oma veebilehel. Igal isikul on igal pangapäeval võimalik tutvuda Fondivalitseja asukohas järgmiste andmete ja dokumentidega:

1. Tingimused;
2. Fondi viimane aastaaruanne või majandusaasta aruanne;
3. Fondi viimane poolaastaaruanne, kui see on kinnitatud viimasest aastaaruandest hiljem;
4. Prospekt;
5. Fondivalitseja nimi ja kontaktandmed;
6. Fondijuhi nimi;
7. Panga nimi ja kontaktandmed;
8. andmed Fondivalitseja osaluse suuruse kohta Fondis.

Eelpool nimetatud andmed tehakse kättesaadavaks kolme tööpäeva jooksul pärast vastava dokumendi jõustumist või andmete muutmist ning nende ärakirjad antakse Osakuomanikule ning Osakute omandajale tasuta.

Fondivalitseja võib saata talle teadaoleval Osakuomaniku posti- või e-posti aadressil teateid ja ülevaateid Fondi kohta.

Juhatuse liikmete allkirjad:

Mihkel Oja

Kerli Lõhmus